

**Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Lubelskiego
do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych w roku 2025**

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

W 2025 r. odbyły się trzy spotkania z organizacjami mniejszości etnicznej romskiej, podczas których omawiano bieżące sprawy organizacji i działania podejmowane przez organizacje na rzecz osób indywidualnych, jak i społeczności romskiej zamieszkałej na terenie województwa lubelskiego oraz rozwiązywano ich bieżące problemy. W dniu 14.01.2025 r. odbyło się spotkanie z Królewską Fundacją Romów z siedzibą Nowy Dwór Mazowiecki, natomiast w dniach 13.05.2025 r. i 12.12.2025 r. odbyły się spotkania ze Stowarzyszeniem „ROM” z siedzibą w Lublinie.

W dniu 05.02.2025 r. odbyło się również spotkanie z przedstawicielem mniejszości etnicznej romskiej, zamieszkałym w Puławach, w sprawie środków rządowych przeznaczonych na wsparcie Romów.

W dniu 22.05.2025 r. doszło do spotkania z asystentami edukacji romskiej, zatrudnionymi w SPS nr 26 w Lublinie, które miało miejsce podczas kontroli w UM Lublin w zakresie realizacji zadań w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. Przedmiotem spotkania były bieżące sprawy związane z pracą asystentów.

W ramach współpracy z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych prowadzono konsultacje telefoniczne, udzielano wyjaśnień i przekazywano informacje, o które występowali przedstawiciele mniejszości, oraz rozwiązywano ich bieżące problemy. Brano udział w spotkaniach okolicznościowych, które przyczyniają się do podtrzymywania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, organizowanych przez organizacje mniejszości lub organy samorządu terytorialnego i instytucje, realizujące zadania na rzecz mniejszości, we współpracy z organizacjami mniejszości.

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W ramach koordynowania działań podmiotów realizujących zadania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych współpracowano z organami samorządu terytorialnego, Lubelskim Kuratorem Oświaty, Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie oraz Dyrektorem Państwowego Muzeum na Majdanku w Lublinie.

Współpraca z organami samorządu terytorialnego w głównej części obejmowała realizację zadań „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. W tym zakresie: rozpowszechniano ogłoszoną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji „Informację o sposobie postępowania przy udzielaniu dotacji ze środków *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* na zadania z dziedzin: *Edukacja, Mieszkalnictwo, Innowacyjne projekty integracyjne*” wśród jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli oraz organizacji pozarządowych, w tym organizacji mniejszości romskiej działających na terenie województwa lubelskiego, opiniowano wnioski składane do Wojewody Lubelskiego na realizację zadań (Wojewoda w celu oceny złożonych wniosków powołuje zarządzeniem Komisję Wojewódzką), zawierano porozumienia z jst (gminami/miastami) - wykonawcami zadań, rozliczano zadania pod kątem finansowym i merytorycznym, weryfikowano otrzymane sprawozdania z wykonania zadań, sporządzono zbiorcze sprawozdanie z realizacji zadań „Programu integracji...”, które przekazano do MSWiA oraz przeprowadzano kontrole w jednostkach realizujących zadania w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji na zadania. Brano też udział w spotkaniach okolicznościowych organizowanych przez wykonawców zadań finansowanych ze środków „Programu integracji...”.

W dniach od 03.10.2025 r. do 24.10.2025 r. odbyło się siedem spotkań szkoleniowych z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, na terenie których zamieszkuje społeczność romska, oraz organizacji mniejszości romskiej, które były poświęcone założeniom „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030” oraz trybowi składania wniosków na 2026 r. Podczas spotkań omówiono też sytuację i potrzeby lokalnej społeczności romskiej na terenie gminy/miasta. Pracownik ds. mniejszości narodowych i etnicznych w WSOiC LUW opracował informacje pomocne przy wypełnianiu wniosków na realizację zadań na rok 2026 r., które przekazano podczas spotkań.

W terminie do dnia 31.10.2024 r. do Wojewody Lubelskiego na realizację zadań „Programu integracji...” w roku 2025, wpłynęło 12 wniosków złożonych przez 3 podmioty: Gminę Lublin (4 wnioski), Miasto Chełm (6 wniosków) i Gminę Opole Lubelskie (2 wnioski). Zadania dotyczyły dziedzin „Programu integracji”: Edukacja – 10 zadań, Mieszkalnictwo – 1 zadanie oraz Innowacyjne projekty integracyjne – 1 zadanie. W dniu 04.12.2024 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji dla województwa lubelskiego na realizację zadań „Programu integracji ...” określił kwotę limitu dotacji 1.035.596,00 zł, w tym kwotę 854.806,00 zł - środki z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83) i kwotę 180.790,00 zł – środki z części 30 budżetu państwa. Zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 15.01.2025 r. „Wykazem dotacji celowych na realizację w 2025 r. zadań Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, dla województwa lubelskiego na finansowanie realizacji 12 zadań „Programu integracji ...” została przyznana kwota dotacji 1.035.596,00 zł, w tym kwota 854.806,00 zł (środki z rezerwy celowej budżetu państwa, część 83) i kwota 180.790,00 zł (środki z części 30 budżetu państwa). W dniu 05.05.2025 r. zostały zawarte porozumienia pomiędzy Wojewodą Lubelskim a gminami/miastami (wnioskodawcami) w sprawie udzielenia dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań „Programu integracji”.

Środki z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83) w wysokości 854.806,00 zł zostały przeznaczone na dofinansowanie realizacji 11 zadań, w tym 9 zadań z dziedziny Programu Edukacja, które obejmowały: działalność integracyjnej świetlicy dla uczniów przy SP Nr 7 w Chełmie (1 zadanie), wsparcie asystenta społeczności romskiej zatrudnionego w SP nr 7 w Chełmie - udział w kursach podnoszących kwalifikacje asystenta (1 zadanie), działania podnoszące kwalifikacje i umiejętności młodzieży i osób dorosłych pochodzenia romskiego (1 zadanie), prowadzenie integracyjnych warsztatów aktywizacji zawodowej dla młodzieży i osób dorosłych (1 zadanie), organizację integracyjnego wypoczynku w formie kolonii letnich i wycieczek dla uczniów (2 zadania), organizację integracyjnego spotkania przedświątecznego w SPS nr 26 w Lublinie (1 zadanie), zakup podręczników i przyborów szkolnych oraz odzieży sportowej dla uczniów romskich (2 zadania), oraz 1 zadania z dziedziny Programu Mieszkalnictwo, które obejmowało prace remontowe budynku komunalnego przy ul. Stary Rynek w Opolu Lubelskim zamieszkiwanego przez rodziny romskie, oraz 1 zadania z dziedziny Programu Innowacyjne projekty integracyjne, które obejmowało odpracowanie długu czynszowego przez osoby ze społeczności romskiej. Wnioskodawcami i wykonawcami ww. zadań byli: Gmina Opole Lubelskie (na realizację 2 zadań otrzymała dotację w kwocie – 326.141,00 zł), Miasto Chełm (na realizację 5 zadań otrzymało dotację w kwocie – 353.565,00 zł), Gmina Lublin (na realizację 4 zadań otrzymała dotację w kwocie – 175.100,00 zł). Gmina Lublin (wnioskodawca) przy realizacji zadań „Programu integracji ...” współpracowała ze Stowarzyszeniem „ROM” w Lublinie, natomiast Miasto Chełm (wnioskodawca) współpracowało ze Stowarzyszeniem „Chełmska Roma” w Chełmie.

Natomiast, środki z części 30 budżetu państwa w kwocie 180.790,00 zł zostały przeznaczone na finansowanie realizacji zadania z dziedziny Programu Edukacja, które obejmowało organizację integracyjnego wypoczynku w formie kolonii letnich i wycieczek dla uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej i ponadpodstawowej na terenie miasta Chełm (1 zadanie). Wnioskodawcą i wykonawcą ww. zadania było Miasto Chełm.

Wykonawcy ww. zadań (gminy/miasta) zrealizowali w 2025 r. wszystkie zadania finansowane ze środków „Programu integracji ...”. Sprawozdania z realizacji zadań zostaną przekazane do Wojewody Lubelskiego przez gminy/miasta po zakończeniu terminu ich wykonania, tj. po dniu 31 grudnia 2025 r.

W 2025 r. WSOiC LUW w Lublinie przeprowadził trzy kontrole podmiotów (gmin/miast) realizujących zadania „Programu integracji ...” w roku 2025.

W terminie do dnia 31.10.2025 r. do Wojewody Lubelskiego na realizację zadań „Programu integracji...” w roku 2026, wpłynęło 14 wniosków złożonych przez 4 podmioty: Gminę Lublin (5 wniosków), Miasto Chełm (6 wniosków), Miasto Puławy (1 wniosek) i Gminę Opole Lubelskie (2 wnioski). Zadania dotyczyły dziedzin „Programu integracji”: Edukacja – 12 zadań, Mieszkalnictwo – 1 zadanie oraz Innowacyjne

projekty integracyjne – 1 zadanie. W dniu 02.12.2025 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji dla województwa lubelskiego na realizację zadań „Programu integracji ...” określił kwotę limitu dotacji 1.089.000,00 zł, w tym kwotę 885.000,00 zł - środki z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83) i kwotę 204.000,00 zł – środki z części 30 budżetu państwa. Zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 20.01.2026 r. „Wykazem dotacji celowych na realizację w 2026 r. zadań Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, dla województwa lubelskiego na finansowanie realizacji 13 zadań „Programu integracji ...” została przyznana kwota dotacji 1.089.596,00 zł, w tym kwota 885.000,00 zł (środki z rezerwy celowej budżetu państwa, część 83) i kwota 204.000,00 zł (środki z części 30 budżetu państwa).

Środki z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83) w wysokości 885.000,00 zł zostały przeznaczone na dofinansowanie realizacji 13 zadań, w tym 11 zadań z dziedziny Programu *Edukacja*, które obejmowały: działalność integracyjnej świetlicy dla uczniów przy SP Nr 7 w Chełmie i działalność świetlicy środowiskowej dla dzieci przy MOPS w Puławach (2 zadania), wsparcie asystenta społeczności romskiej zatrudnionego w SP nr 7 w Chełmie - udział w kursach podnoszących kwalifikacje asystenta i asystenta edukacji romskiej zatrudnionego w SPS nr 26 w Lublinie – doposażenie stanowiska pracy asystenta (2 zadania), działania podnoszące kwalifikacje i umiejętności młodzieży i osób dorosłych pochodzenia romskiego (1 zadanie), prowadzenie integracyjnych warsztatów aktywizacji zawodowej dla młodzieży i osób dorosłych (1 zadanie), organizację integracyjnego wypoczynku w formie kolonii letnich i wycieczek dla uczniów (2 zadania), organizację integracyjnego spotkania przedświątecznego w SPS nr 26 w Lublinie (1 zadanie), zakup podręczników i przyborów szkolnych oraz odzieży sportowej dla uczniów romskich (2 zadania), oraz 1 zadania z dziedziny Programu *Mieszkalnictwo*, które obejmowało prace remontowe budynku komunalnego przy ul. Stary Rynek w Opolu Lubelskim zamieszkiwanego przez rodziny romskie, oraz 1 zadania z dziedziny Programu *Innowacyjne projekty integracyjne*, które obejmowało odpracowanie długu czynszowego przez osoby ze społeczności romskiej. Wnioskodawcami i wykonawcami ww. zadań byli: Gmina Opole Lubelskie (na realizację 2 zadań otrzymała dotację w kwocie – 259.396,00 zł), Miasto Chełm (na realizację 6 zadań otrzymało dotację w kwocie – 421.204,00 zł), Gmina Lublin (na realizację 5 zadań otrzymała dotację w kwocie – 204.400,00 zł) oraz Miasto Puławy (na realizację 1 zadania otrzymało dotację w kwocie – 40.055,00 zł). Gmina Lublin (wnioskodawca) przy realizacji zadań „Programu integracji ...” będzie współpracowała ze Stowarzyszeniem „ROM” w Lublinie, natomiast Miasto Chełm (wnioskodawca) będzie współpracowało ze Stowarzyszeniem „Chełmska Roma” w Chełmie.

Natomiast, środki z części 30 budżetu państwa w kwocie 204.000,00 zł zostały przeznaczone na finansowanie realizacji zadania z dziedziny Programu *Edukacja*, które obejmowało organizację integracyjnego wypoczynku w formie kolonii letnich i wycieczek dla uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i ponadpodstawowych na terenie miasta Chełm (1 zadanie). Wnioskodawcą i wykonawcą ww. zadania będzie Miasto Chełm.

Współpraca z Lubelskim Kuratorem Oświaty obejmowała postępowanie w sprawie opiniowania wniosków złożonych na realizację zadań „Programu integracji ...” i dotyczyła uczestnictwa w pracach Komisji Wojewódzkiej opiniującej wnioski złożone na realizację zadań „Programu integracji ...”, powołanej zarządzeniem Wojewody Lubelskiego.

W ramach współpracy z Lubelskim Kuratorem Oświaty, Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie, Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków oraz organami samorządu terytorialnego w 2025 r. były gromadzone i pozyskiwane informacje, w tym również przekazywane do MSWiA, dotyczące:

- sytuacji oświatowej mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego i działań prowadzonych na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych w roku 2024, realizowanych przez Kuratorium Oświaty w Lublinie, oraz dane dotyczące wykonywania przez szkoły i placówki oświatowe zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości, w tym nauki języka mniejszości oraz własnej historii i kultury (informacje przekazano pismem z dnia 28.01.2025 r.),
- przypadków naruszania praw osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz dyskryminacji na tle narodowościowym i etnicznym, w tym przestępstw motywowanych nienawiścią i uprzedzeniami ze względu na narodowość i etniczność na terenie województwa lubelskiego, oraz działań podejmowanych w tym zakresie w roku 2024 przez Policję (informacje przekazano pismem z dnia 28.01.2025 r.),
- działań prowadzonych na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa

lubelskiego w roku 2024, realizowanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie (informacje przekazano pismem z dnia 30.01.2025 r.),

- liczby asystentów edukacji romskiej i asystentów społeczności romskiej w województwie lubelskim w roku 2025, formy ich zatrudnienia w placówkach oświatowych oraz liczby uczniów objętych opieką asystentów (informacje przekazano e-mail w dniu 03.10.2025 r. oraz w dniu 22.05.2025 r. przez Prezydenta Miasta Chełm i Prezydenta Miasta Lublin).

Ponadto, na wniosek Wojewody Lubelskiego corocznie Prezydent Miasta Lublin przekazuje informacje na temat liczby placówek oświatowych, w których prowadzone jest nauczanie języka ojczystego mniejszości narodowej ukraińskiej, oraz liczby uczniów uczęszczających na ww. zajęcia (informacje przekazano pocztą e-mail w dniu 02.12.2025 r.).

W ramach współpracy z instytucjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową, w 2025 r. prowadzono następujące działania:

- pismami z dnia 16.04.2025 r. i 06.10.2025 r., na wniosek MSWiA z dnia 23.07.2024 r., Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych wystąpił do Lubelskiego Kuratora Oświaty o rozważenie przeprowadzenia szkolenia dla asystentów edukacji romskiej z województwa lubelskiego w roku 2025 w zakresie „Jak rozpoznawać i reagować na sytuacje trudne emocjonalnie, w których mogą znaleźć się uczniowie romscy”,
- pismem z dnia 15.04.2025 r., na wniosek MSWiA z dnia 23.07.2024 r., Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych wystąpił do Dyrektora Państwowego Muzeum na Majdanku w Lublinie o rozważenie przeprowadzenia szkolenia dla asystentów edukacji romskiej z województwa lubelskiego w roku 2025 w zakresie „Wiedza o Zagładzie Romów”.

We współpracy z Lubelskim Kuratorem Oświaty i Dyrektorem Państwowego Muzeum na Majdanku w Lublinie prowadzone były szkolenia asystentów edukacji romskiej celem podnoszenia ich kompetencji i umiejętności, które będą mogli wykorzystać w pracy z dziećmi i młodzieżą szkolną. W dniu 16.10.2025 r. w siedzibie Państwowego Muzeum na Majdanku w Lublinie odbyło się szkolenie w zakresie „Wiedza o Zagładzie Romów”, natomiast w dniu 24.10.2025 r. w siedzibie Zespołu Poradni Nr 2 w Lublinie odbyło się szkolenie w zakresie „Jak rozpoznawać i reagować na sytuacje trudne emocjonalnie, w których mogą znaleźć się uczniowie romscy”.

Bieżące sprawy związane z pracą asystentów edukacji romskiej zatrudnionych w SPS nr 26 w Lublinie zostały omówione na spotkaniu w dniu 22.05.2025 r., które miało miejsce podczas kontroli w UM Lublin w zakresie realizacji zadań w ramach „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. W dniu 03.10.2025 r. odbyły się również konsultacje telefoniczne z asystentem społeczności romskiej zatrudnionym w SP Nr 7 w Chełmie.

W ramach współpracy z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego odbyły się spotkania, w trakcie których udzielano wyjaśnień i przekazywano informacje, o które występowali przedstawiciele mniejszości, oraz rozwiązywano ich bieżące problemy:

- W dniu 14.01.2025 r. w WSOiC LUW w Lublinie odbyło się spotkanie z prezesem zarządu Królewskiej Fundacji Romów z siedzibą Nowy Dwór Mazowiecki, które dotyczyło skargi na działania kuratora sądowego wobec rodziny romskiej zamieszkałej na terenie Puław (matki z trójką dzieci).
- W dniu 13.05.2025 r. w LUW w Lublinie odbyło się spotkanie z prezesem i wiceprezesem Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie, zatrudnionych w SPS nr 26 w Lublinie w charakterze pomocy nauczyciela – asystenta edukacji romskiej, które dotyczyło niewłaściwego zachowania pracowników Zespołu Poradni Nr 3 w Lublinie w stosunku do uczniów pochodzenia romskiego i ich rodziców, jak również asystentów, którzy posiadają upoważnienia do ich reprezentowania.
- W dniu 12.12.2025 r. w SPS nr 26 w Lublinie odbyło się spotkanie z prezesem i wiceprezesem Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie, podczas którego zostały omówione bieżące sprawy stowarzyszenia i działania podejmowane przez stowarzyszenie na rzecz osób indywidualnych, jak i społeczności romskiej zamieszkałej na terenie miasta Lublin.

Ponadto, organizacjom mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego, corocznie przekazywana jest informacja o rozpoczęciu przez MSWiA procedury naboru ofert na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i

etnicznych lub zachowanie i rozwój języka regionalnego, oraz możliwości składania ofert przez organizacje mniejszości (informacje przekazano pismem z dnia 01.10.2025 r.).

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W 2025 r. do Wojewody Lubelskiego nie zgłaszano przypadków naruszania praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych w województwie lubelskim.

W ramach współpracy z Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie w 2025 r. były gromadzone i pozyskiwane informacje, dotyczące przypadków naruszania praw osób należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz dyskryminacji na tle narodowościowym i etnicznym, w tym przestępstw motywowanych nienawiścią i uprzedzeniami ze względu na narodowość i etniczność na terenie województwa lubelskiego, i o działaniach podejmowanych w tym zakresie w roku 2024 przez Policję (informacje przekazano pismem z dnia 28.01.2025 r.).

Przedstawiciel Komendanta Wojewódzkiego Policji w Lublinie wziął udział w spotkaniu z prezesem i wiceprezesem Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie, które odbyło się w dniu 12.12.2025 r. w siedzibie Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 26 w Lublinie. Podczas spotkania zostały omówione bieżące sprawy stowarzyszenia i działania podejmowane przez stowarzyszenie na rzecz osób indywidualnych, jak i społeczności romskiej zamieszkałej na terenie miasta Lublin. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Wojewody Lubelskiego oraz Lubelski Kurator Oświaty.

Ponadto, na bieżąco monitorowane są media lokalne i portale internetowe w zakresie informacji o przejawach dyskryminacji, nietolerancji i mowy nienawiści wobec mniejszości na terenie województwa lubelskiego.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

W dniu 14.01.2025 r. w WSOiC LUW w Lublinie odbyło się spotkanie z prezesem zarządu Królewskiej Fundacji Romów z siedzibą Nowy Dwór Mazowiecki, którego przedmiotem była skarga na działania kuratora sądowego wobec rodziny romskiej zamieszkałej na terenie Puław (matki z trójką dzieci). Podczas spotkania wyjaśniono prezesowi fundacji, który podjął się prowadzenia spraw tej rodziny, że występując w imieniu osób trzecich powinien posiadać stosowne pełnomocnictwo do reprezentowania rodziny, bez którego prowadzenie jakiegokolwiek sprawy przed organami administracji publicznej jest nieprawidłowe. Jednocześnie został poinformowany, że Wojewoda nie ma wpływu nad rozstrzygnięciami sądowymi, w szczególności w sprawach, w których nie jest stroną.

W dniu 05.02.2025 r. w WSOiC LUW w Lublinie odbyło się spotkanie z przedstawicielem mniejszości romskiej w sprawie środków rządowych przeznaczonych na wsparcie Romów, które za pośrednictwem Wojewody chciałby uzyskać, jako osoba indywidualna. Miały one być wykorzystane na uregulowanie zadłużenia w opłatach z tytułu eksploatacji mieszkania i na zakup lekarstw. Podczas spotkania poinformowano, że Wojewoda Lubelski nie dysponuje żadnymi środkami finansowymi, które mógłby przeznaczyć na indywidualne wsparcie osoby fizycznej oraz wyjaśniono, że na wsparcie mniejszości romskiej przeznaczona jest dotacja z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83) wykorzystana na finansowanie zadań w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, której dysponentem jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Osobie fizycznej nie przysługuje prawo składania wniosków na realizację zadań „Programu integracji ...”, ale może ona zgłosić swoje potrzeby do uprawnionych wnioskodawców, w tym miasta Puławy, na terenie którego zamieszkuje Rom. W przypadku ich uwzględnienia uprawnieni wnioskodawcy mogą złożyć stosowne wnioski na realizację konkretnych zadań, objętych „Programem integracji ...”, do Wojewody Lubelskiego. Osoba fizyczna może być uczestnikiem projektów realizowanych przez uprawnionych wnioskodawców. Poinformowano również, że Prezydent Miasta Puławy wprowadził program odpracowania zadłużenia w

opłatach za mieszkanie dla najemców i osób zajmujących bez tytułu prawnego lokale wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy Miasto Puławy i w tej sprawie należy zgłosić się do UM Puławy.

W dniu 13.05.2025 r. w LUW w Lublinie odbyło się spotkanie z prezesem i wiceprezesem Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie, zatrudnionych w SPS nr 26 w Lublinie w charakterze pomocy nauczyciela – asystenta edukacji romskiej, podczas którego zostały omówione bieżące sprawy stowarzyszenia i działania podejmowane przez stowarzyszenie na rzecz osób indywidualnych, jak i społeczności romskiej zamieszkałej na terenie miasta Lublin. Z informacji przekazanych przez prezesa Stowarzyszenia „ROM” w Lublinie wynikało, że pracownicy Zespołu Poradni Nr 3 w Lublinie nie zachowują się właściwie w stosunku do uczniów pochodzenia romskiego i ich rodziców, pomijają również asystentów, którzy posiadają upoważnienia do ich reprezentowania. Problemy zgłoszone przez prezesa stowarzyszenia zostały również omówione na kolejnym spotkaniu, które odbyło się w dniu 16.05.2025 r. w WSOiC LUW w Lublinie z Lubelskim Kuratorem Oświaty i Dyrektorem Wydziału Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Nie dotyczy.

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

- Stowarzyszenie „ROM”, adres siedziby: ul. Lawinowa 1, lok. 21, 20-864 Lublin,
- Stowarzyszenie Chełmska Roma, adres siedziby: ul. Młynarska 4, 22-100 Chełm,
- Towarzystwo Ukraińskie, adres siedziby: al. Spółdzielczości Pracy 3, 20-147 Lublin.

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

- Stowarzyszenie „Nova Roma”, adres siedziby: ul. Krańcowa 112/22, 20-320 Lublin,
- Stowarzyszenie „ROM”, adres siedziby: ul. Lawinowa 1, lok. 21, 20-864 Lublin,
- Stowarzyszenie Chełmska Roma, adres siedziby: ul. Młynarska 4, 22-100 Chełm,
- Fundacja „Dom na pograniczu”, adres siedziby: ul. T. Strzembosza 11/3, 20-153 Lublin,
- Towarzystwo Ukraińskie, adres siedziby: al. Spółdzielczości Pracy 3, 20-147 Lublin
- Fundacja Żydowski Lublin, adres siedziby: ul. Lubartowska 85, 20-400 Lublin,
- Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie, Filia w Lublinie, adres siedziby filii: ul. Lubartowska 85, 20-123 Lublin.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Współpraca z instytucjami rządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami edukacyjnymi, szczególnie w zakresie realizacji „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030” oraz pozyskiwania i przekazywania informacji o sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych na terenie województwa lubelskiego:

- Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji (Departamentem Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych),

- Komendą Wojewódzką Policji w Lublinie,
- Kuratorium Oświaty w Lublinie,
- urzędami miast/gmin, w tym Urzędem Miasta Lublin, Urzędem Miasta Chełm, Urzędem Miasta Puławy, Urzędem Miasta i Gminy Opole Lubelskie,
- placówkami oświatowymi, w tym Szkołą Podstawową Specjalną nr 26 w Lublinie, Szkołą Podstawową nr 7 w Chełmie,
- ośrodkami pomocy społecznej, w tym Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Chełmie i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Puławach.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

Na terenie województwa lubelskiego w roku 2025 wydarzenia, uroczystości i spotkania okolicznościowe, przyczyniające się do podtrzymywania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, organizowane były przez organizacje mniejszości, organy samorządu terytorialnego we współpracy z przedstawicielami mniejszości oraz instytucje działające na rzecz mniejszości. W spotkaniach tych brali udział Pełnomocnik Wojewody ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz pracownik ds. mniejszości narodowych i etnicznych w WSOiC LUW w Lublinie. Wśród nich należy wymienić:

- W dniu 16.02.2025 r. w Synagodze Jesziwa Chachmej Lublin odbyło się spotkanie „Wieczór pamięci Wandy Lotter”, zorganizowane przez Lubelską Filię Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Warszawie. Wydarzeniu towarzyszyło autorskie czytanie tekstów Wandy Lotter, przedstawicielki lubelskiej społeczności żydowskiej żyjącej w latach 1939-2024, w wykonaniu Doroty Liliental.
- W dniu 25.11.2025 r. w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie odbyło się spotkanie, które obejmowało prezentację antologii ukraińskojęzycznego piśmiennictwa Podlasia „Krajina swojoho słowa” (Bielsk Podlaski 2023). Wystąpienie autora antologii Jurija Hawryluka: Twórczość literacka w języku ukraińskim na terenie Południowego Podlasia. W spotkaniu udział wzięli autorzy utworów literackich zamieszczonych w antologii. Organizatorami spotkania byli: Podlaski Instytut Naukowy, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, Towarzystwo Ukraińskie.
- W dniu 10.12.2025 r. w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 26 w Lublinie odbyło się przedświąteczne spotkanie. Organizatorami spotkania byli: SPS nr 26 w Lublinie i Stowarzyszenie „ROM” w Lublinie.

W 2025 r. Pełnomocnik Wojewody Lubelskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz pracownik ds. mniejszości narodowych i etnicznych w WSOiC LUW w Lublinie brali również udział w spotkaniach organizowanych przez MSWiA, których przedmiotem były uregulowania prawne dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych, ich sytuacja, aktualne wyzwania i potrzeby:

- W dniu 04.02.2025 r. w Sejmie RP odbyła się konferencja „20 lat ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym – historia, funkcjonowanie i przyszłość”, pod patronatem Marszałka Sejmu. W konferencji wzięli udział przedstawiciele MSWiA i MEN oraz przedstawiciele urzędów wojewódzkich, nauki i szkolnictwa wyższego, jednostek samorządu terytorialnego oraz mniejszości narodowych i etnicznych.
- W dniach od 23 do 24.09.2025 r. w Opolu odbyła się konferencja „Kongres o Mniejszościach. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce i Europie – społeczeństwo, polityka, państwo”, pod patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli administracji, naukowców oraz liderów organizacji mniejszościowych.
- W dniu 06.05.2025 r. wzięto również udział on-line w spotkaniu które odbyło się w siedzibie DWRMNIE MSWiA przy ul. Domaniewskiej 36/38 w Warszawie. Przedmiotem spotkania było omówienie sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych oraz pracy pełnomocników wojewodów ds. mniejszości narodowych i etnicznych za rok 2024.

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK

NIE x

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

Nie dotyczy.

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu integracji¹

W 2025 r. rozpowszechniano materiały informacyjne dotyczące problematyki mniejszości narodowych i etnicznych oraz „Programu integracji ...”:

- W dniu 10.06.2025 r. – na wniosek Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce z siedzibą w Pabianicach z dnia 09.06.2025 r. – wystąpiono do Lubelskiego Kuratora Oświaty o rozpowszechnienie informacji na temat ogólnopolskiego konkursu stypendialnego dla uzdolnionych uczniów romskich, w ramach którego zostaną ufundowane stypendia i nagrody Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji obejmujące rok szkolny 2024/2025, w szkołach i placówkach oświatowych województwa lubelskiego. Informacje na temat konkursu przekazano też do organizacji mniejszości etnicznej romskiej na terenie województwa lubelskiego.
- W dniu 16.07.2025 r. – na wniosek Związku Romów Polskich z siedzibą w Szczecinku z dnia 15.07.2025 r. – wystąpiono do Lubelskiego Kuratora Oświaty o rozpowszechnienie informacji na temat konkursu stypendialnego za wyniki w nauce dla uczniów pochodzenia romskiego uczących się w szkołach ponadpodstawowych w roku szkolnym 2024/2025, w ramach którego będą przyznawane stypendia motywacyjne sfinansowane dzięki dotacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, w szkołach i placówkach oświatowych województwa lubelskiego. Informacje na temat konkursu przekazano też do organizacji mniejszości etnicznej romskiej na terenie województwa lubelskiego.
- W dniu 01.09.2025 r. – na wniosek MSWiA z dnia 07.08.2025 r. – zamieszczono na stronie internetowej LUW w Lublinie i w BIP „Informację o sposobie postępowania przy udzielaniu dotacji ze środków Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 na zadania z dziedzin: Edukacja, Mieszkalnictwo, Innowacyjne projekty integracyjne w 2026 r.”, zatwierdzoną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 06.08.2025 r.

13. Inne uwagi

Brak uwag.

¹

Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

